

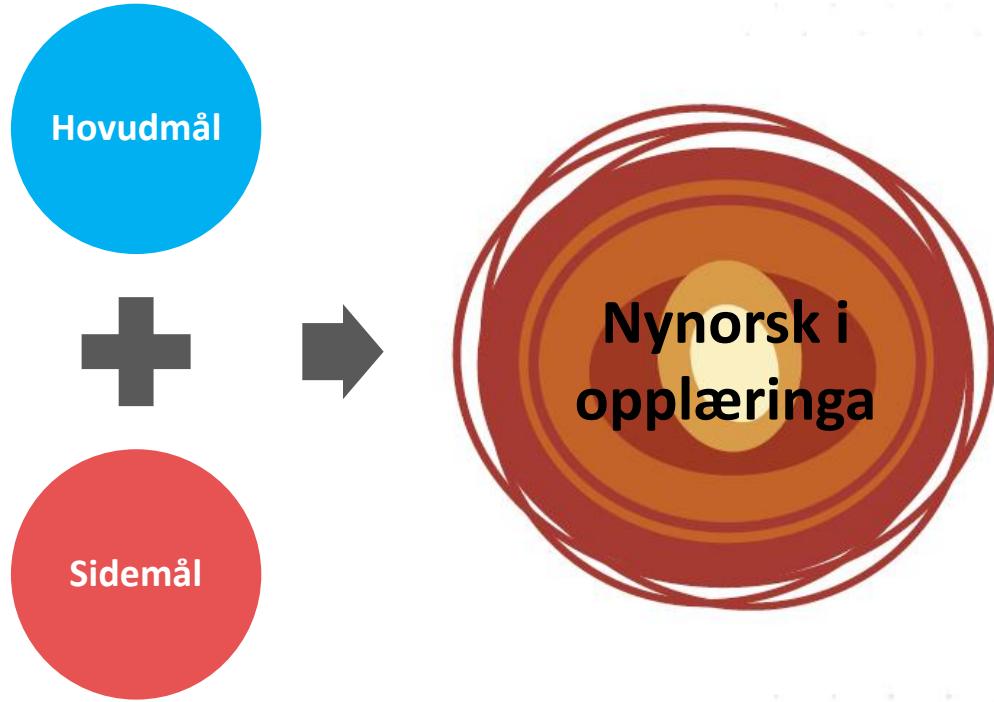
Torgeir Dimmen

Moderne nynorskundervising

Oslo 23.9.2013

Kva er nynorsk?

www.youtube.com/watch?v=4Pl6n30gMUU

www.nynorsksenteret.no

NYNORSKSENTERET

Framsida | Nettressursar | Materiell | Fagtekstar | Forsking og utvikling | Om oss

Typisk nynorsk – opplegg med utgangspunkt i tekstar i ulike sjangrar

Nynorskcenteret (Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa) er eit ressurscenter for nynorsk i grunnopplæringa og barnehagen.

KONFERANSE: NORSKFAGET I ENDRING?

2013 er eit merkeår for norskfaget, med revidert læreplan, Aasen-jubileum, Språkår og stemmeretsjubileum. Den 23. og 24. september inviterer derfor Utdanningsforbundet, Språkrådet og Nynorskcenteret til konferansen "Norskfaget i endring?".

[Les meir](#) [14.08.2013]

BARNEHAGEKONFERANSE: BARN AV VÅR TID

Vil du vite meir om korleis barn av vår tid lærer og kva som påverkar læringsprosessane? Utdanningsdirektoratet og dei nasjonale sentera inviterer til konferanse 9. september.

[Les meir](#) [21.06.2013]

BRETT EI BOK

Forfattaren Erna Osland har laga ei samling med små forteljingar. Tekstane ligg ute som brettebøker, slik at borna kan skriva ut ark og sjølve bretta dei til bøker.

[Les meir](#) [16.08.2013]

KLART EG LES!

BARNEHAGE

– ressursar for barnehagetilsette

BARNETRINNET

– ressursar for lærarar i barneskulen

UNGDOMSTRINNET

– ressursar for lærarar i ungdomsskulen

VIDAREGÅANDE

– ressursar for lærarar i vgs.

BOKTIPS FRÅ NYNORSKBOK.NO:

Annlaug Auestad: L. Ands dagbok

Men kva skjer når egget brest? Kven har lagt det der, og kvifor? Blir han kvitt vass-skrekken?

[[Les meir](#)] - 12.08.2013

**SØK I
NYNORSKORDBOKA**

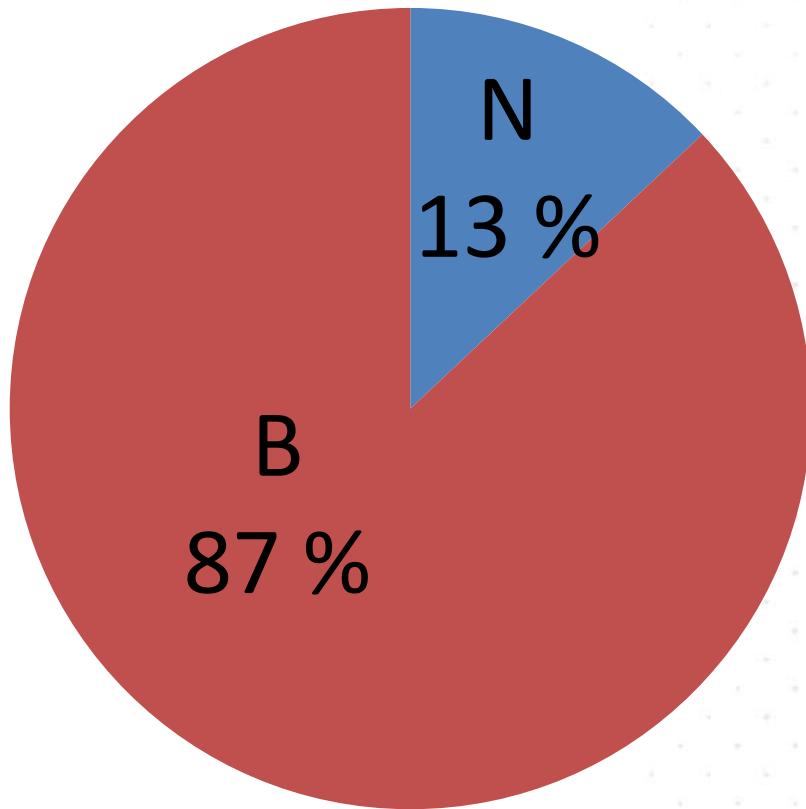

NYNORSKSENTERET
NASJONALT SENTER FOR NYNORSK I OPPLÆRINGA

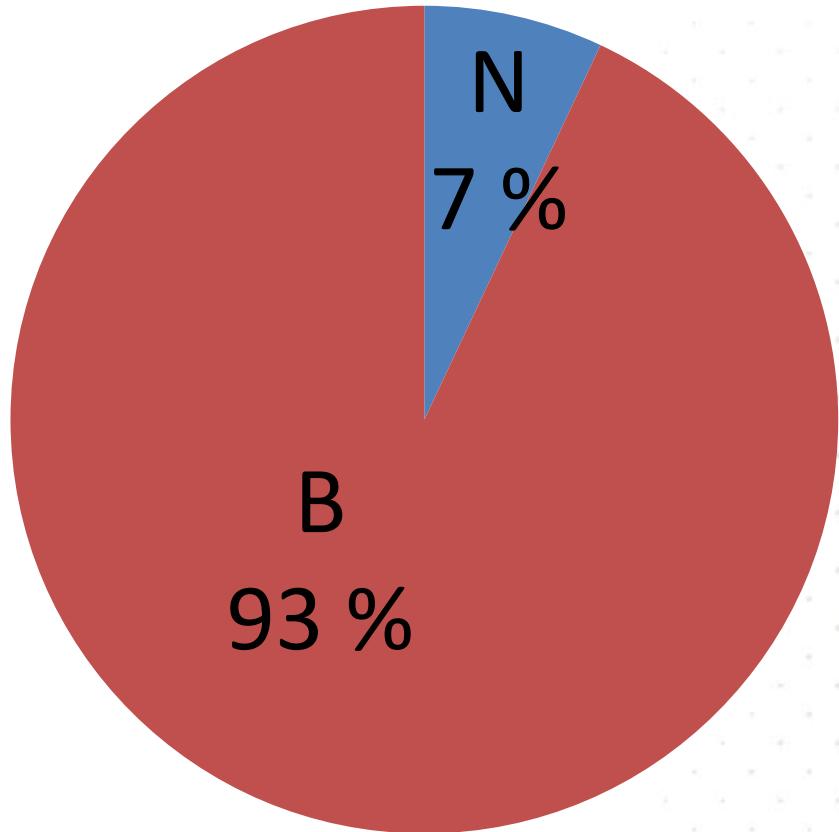
Norsk = nynorsk + bokmål

- 1848 - 1885 - 2013 - ?
- Norskfag utan nynorsk er utenkjeleg
- Valfritt? Kva? Korleis?

Førsteklassingar med nynorsk som opplæringsmål (2012)

Avgangselevar på vg3 studiespesialisering med nynorsk som hovudmål (2012)

Kor mange nynorskbrukarar er det i Noreg? Ingen sikre tal

5-600 000?

780 000?

Tal på personar som har hatt eller kjem til å få nynorsk som opplæringsmål i skulen

Kjelde: Ottar Grepstad, Nynorsk kultursentrum

Nynorsk er det normale

- Ørsta – Sogn og Fjordane + +
- Identitet og kultur: Bokmål som handikap på nokre arenaer
- Randsoner: Valdres, Hallingdal...

Nynorsksjokket

HØGSKULEN I VOLDA

«Kunnskap for framtida»

[Utdanning](#) | [Kurs og oppdrag](#) | [Forskning og utvikling](#) | [Biblioteket](#) | [Om høgskulen](#)

[Søk her](#)

Om Høgskulen/Avdelingar/Mediefag/Avdeling for mediefag/

**AVDELING
FOR
MEDIEFAG**

Høgskulen i Volda har sidan 1971 utdanna fagfolk til den norske mediebransjen, og medieutdanninga i Volda er kanskje den mest kjende fagutdanninga for medieyrke i Noreg i dag. Mediefaga hører til under Avdeling for mediefag (AMF), og har om lag 250 studentar på dei ulike studierettingane. I utdanningane blir det lagt vekt på at teori og praksis går hand i hand, og dette er mogleg på grunn av dei interne og eksterne praksisordninga som høgskulen har. Høgskulen har også eit godt og nært forhold til dei ulike bransjemiljøa både her i Noreg og i utlandet.

OM HØGSKULEN

Avdeling for mediefag

Animasjon

Dokumentar og journalistikk

Journalistikk

PR, kommunikasjon og media

Studentproduksjonar

Møt ein student

Tidlegare studentar

Tilsette

Spørsmål og svar

I Volda møter mange studentar nynorsk som sjølvsagt bruksspråk for første gong

NYNORSKJUBEL: Det singlar støtt og stadig i knuste gudmorflasker på Kleven, og glede over kontraktar og dåp vert delt på nynorsk.
ARKIVFOTO: TORILL MYREN

Nynorsk er heilt naturleg

SPRÅK

- Det viser at vi er trygge på kvar vi er i frå, seier kommunikasjonssjef i Kleven, Ellen Kvalsund.

Klevenkonsernet har fått Sunnmøre mållag sin målblome, neste veke skal kommunikasjonssjefen deira til hovudstaden for å debattere næringslivsspråk i regi av Språkrådet og konsernet varslar om kontrakt etter kontrakt på klingande nynorsk.

- Det er ikkje noko innlegg i nokon språkpolitisk debatt. Det er berre heilt naturleg. Vi lever og verkar i tjukkaste nynorsk land, og det er det språket vi er trygge på.

Kvalsund meiner bruken av nynorsk viser kven dei er og kvar dei kjem i frå.

- Og det er eit glitrande godt næringslivsspråk. Presist og

GLITRANDE: Kommunikasjonssjef i Kleven, Ellen Kvalsund, seier nynorsk er eit glitrande godt næringslivsspråk.
Foto: PRESSEFOTO/PER EIDE

sken er språket folk har vaks opp med, er opplært i og som omgir ein. Det ligg også svært nær dialektia.

Historisk eleganse mellom fjord og fjell!

Since 1877 a tradition in the fjords

Balestrand
Opplev verden din

Sommarkampanje

Frå kr. 725,-
pr. pers pr. døgn
inkl. rom og frukost
sjå www.kviknes.no

Hotellelet speglar seg i Sognefjorden

Stimminga får du på kjøpet

Internasjonal kjøkken og innholdsrik vinkjellar

KVIKNES HOTEL

For booking: 57 69 42 00 eller www.kviknes.no

DE HISTORISKE

Titteltull i osloavisa Aftenposten:

Beholder dagens eksamsordning for nynorskfaget

Regeringen beholder dagens ordning med egen standpunktakaracter og eksamen i sidemål.

NTB

Publisert: 20.jun. 2013 13:33 Oppdatert: 20.jun. 2013 15:34

Fredag la kunnskapsminister Kristin Halvorsen (SV) fram en justert læreplan for norskfaget som på flere punkter avviker fra utdanningsdirektoratets forslag.

- Vi beholder eksamsordningen slik den er i dag, sier Halvorsen til NTB. Det innebærer at ungdomsskoleelever som kommer opp i norsk skriftlig, skal ha én dags eksamen i hovedmål og eksamen én dag i sidemål. På videregående trinn skal alle ha eksamen i hovedmål, men kan også komme opp i sidemål dersom de blir trukket ut.

Avmystifisering

- Alle med norsk som morsmål forstår skriftleg nynorsk og nynorsknære dialektar
- Nynorskbrukarar må kunne bruke språket sitt over alt utan at nokon reagerer negativt

Døme på nynorsknær dialekt i praktisk bruk

- Kartverket (telefonmeny)
- Widerøe (passasjerinformasjon)

VG Nett 3.9.2013:
Bokmelding utan
«nynorskåtvaring»

VG Nett ► Bokmelder ► Artikel

Bokanmeldelse: Anne Viken: «Elise og mysteriet på hesteklinikken»

Spanning for tøffe hestejenter

DRØM: - For snille hestejenter må Anne Vikens bok «Elise og mysteriet på hesteklinikken» være en drøm å lese, mener VGs anmelder Kristine Laiken. Foto: JAN PETTER LYNAU

Publisert 03.09.13 - 13:32, endret 03.09.13 - 13:33 (VG NETT)

[Twi](#) 3 [L](#) 14 0 [Anbefa](#) 46 [D](#) 0 [E-post](#) [D](#)

Anne Viken har skrevet en veldig miks av detektivfortelling, spøkelseshistorie og alkymigåte; dette er en mangesidig og troverdig andrebok i hennes hestebokserie.

Barne/ungdomsbok
309 sider
199 kr.
Det Norske Samlaget

Elise er en heltinne av det snille, ambisiøse og fornuftige slaget. Hun er hestegal og har allerede bestemt seg for at hun vil bli veterinær.

TV2: Kommersiell tv-kanal med profilerte nynorskingar

Riksaviser utan språkleg apartheid men med opplags- og lesarsuksess

Vårt Land

• reportasjeleder Trygve W. Jordheim
• troogkirke@vl.no
• tips til avdelingen: 22 310 381
• flere nyheter på vl.no/troogkirke

tro & kirke

Får hard kritikk etter gudsteneste-utspel

Anders Myklebust
anders.myklebust@vl.no
22 310 374

Høgre, KrF og provoserte foreldre vil ikke få gjere, seier Grete Jørn Remning, som har et barn i skulen.

Ho var ein av mange som ringte til Barneombodet for å protestere i går. På under to morgontimer hadde rundt ti personar teke kontakt, opplyser resepsjonist.

Barnet er Anne Lindboe tok i går i skulen til orde for at ordningsmedlem med skulestasjonen bar oppbevart på bordbannen bort vere ulovlig på skulen og at elevar på religiøs grunnlag skal komme slags i høyrer på andre elevar.

Hårtreisande at den skal ivaretakke barnas interesser ikkje vil gi dei knuskap til å vise respekt, seier stortingsrepresentant for Høgre, Svein Harberg.

Det var først i Groruddalen i Oslo, der skulara er prega av multireligiøse elevfokkar. Rektoren på barneeskolen der har nært tilknytning til skulestasjonen for nokre år sidan, Désiré Remning og andre foreldre for at gudstenesta var tilbake åter.

Elevar og foreldre er glade for at den er tilbake. Elevar som tilbake er tilskrengt til skulestasjonen og høyer på gudstenesta, eller dei kan velje ikkje delta. Det er ingen av horna som har problem med dette, hevda ho.

Skaper mobbing. I et høringssvar til Skalset-utvalet si utgreining om framtid trus- og livssynspolitikk, tek Barneombod til orde for ein livssynsneutral skule.

– Skaper mobbing. I et høringssvar til Skalset-utvalet si utgreining om framtid trus- og livssynspolitikk, tek Barneombod til orde for ein livssynsneutral skule.

– Eg meiner at skulen bør vere en førebilde for samfunnet det er mange familar som ikkje har ei ei.

Foreldra har full motleidhet til å ta med barna sine i kyrkja

Barneombud Anne Lindboe tok i går anna til orde for at ordningsmedlem med skulestasjonen bar oppbevart på bordbannen bort vere ulovlig på skulen og at elevar på religiøs grunnlag skal komme slags i høyrer på andre elevar.

Det er KrF-politikar Sverre Remning til sjå raudt.

Koalitjonsminister Anne Lindboe til orde for at ordningsmedlem med skulestasjonen bar oppbevart på bordbannen bort vere ulovlig på skulen og at elevar på religiøs grunnlag skal komme slags i høyrer på andre elevar.

– Kjønnene må ikke ha forskjell, fjerns juleskulestasjonen for nokre år sidan. Désiré Remning og andre foreldre for at gudstenesta var tilbake åter.

Elevar og foreldre er glade for at den er tilbake. Elevar som tilbake er tilskrengt til skulestasjonen og høyer på gudstenesta, eller dei kan velje ikkje delta. Det er ingen av horna som har problem med dette, hevda ho.

– Våpendrager. Barnet hennar varare på besøk i ein moské med skuldsklassem.

– Eg har aldri drøymt om å nekke barnet mitt dette. Utan

kvar helg og heile året. Det er ikke nødvendig at det skjer på skulestasjonen, men ikke i gardsrommet.

– Det er KrF-politikar Sverre Remning til sjå raudt.

Koalitjonsminister Anne Lindboe til orde for at ordningsmedlem med skulestasjonen bar oppbevart på bordbannen bort vere ulovlig på skulen og at elevar på religiøs grunnlag skal komme slags i høyrer på andre elevar.

– Eg har aldri drøymt om å nekke barnet mitt dette. Utan

VÅRT LAND – fredag 6. september 2013 – side 15

HARDT UT MOT SPIRITISME I KULTURHUS

■ – Jeg synes det er dårlig gjort å sko seg på andre sorg og lengsel etter å møte avduide siktninger og venner. Jeg synes ikke det er noko leslig med det, sier Barneombod Elizabeth Smith i Human-Etisk Forbund Vest-Agder til Fredlandsvennen. Hun reagerer på showet «Messages from beyond», som Lisa Williams arrangerer i kulturhuset Kilden i Kristiansand i går. Williams hevder å kommunisere med ande-

verdenen og at hun formidler kontakt mellom publikum og deres døde venner og familiemedlemmer.

– Det er betenkkelig dersom noen reiser ut i landet og hevder å få kontakt med de døde, sier biskop Stein Reinertsen i Agder og Telemark.

– Det skal svært mye til at vi ikke

slipper inn noen mye så lenge de holder seg innenfor normal sommelighet, svarer Gunnar Grimstad, leder for Kilden Kulturdrift.

Vårt Land

Vårt Land i går

Slik kan skulegudsstenesta arrangerast

Koalitjonsminister opplyser at skulen som ønsker det, kan halde fram med skulegudsstenesta, men på vise vilkår.

– Det er ingen planar om å stoppe denne ordningen, seier statssekretær Elisabett Dahl.

Ho listar opp følgjande retning:

■ Gudstenesta kan vere ein del av skulen generelle kultur- og tradisjonsformidling.

■ Skulen må informere elevar og foreldre tydeleg om kva det er.

■ Fremførmasjonen skal bli gitt i frihet.

■ Gjenmonferinga skal skje i samarbeid og i forståing med heimen.

■ Det skal vere et likeverdig alternativ tilbod for dei som ikke ønsker det.

■ Vår innrykk er at skulen i hovudsak finn praktiske og gode løysingar på dette, seier Dahl.

– Barne- og ungdomsministeren tek til orde for:

– Skulen må følge oppleiringa. I formiljøparagrafen som var vedtatt i 2009, skal blant anna at «oppføringa skal bygge på grunnleggande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon».

Vårt Land

KSA-skrift

■ Side 2

– Selv fra muslimsk hold harer vi at skulegudsstenesta ikke er noe avsløring, skriv Vårt Land på leiarpartiet.

Vårt Land

KSA-skrift

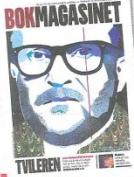
■ Side 2

– Selv fra muslimsk hold harer vi at skulegudsstenesta ikke er noe avsløring, skriv Vårt Land på leiarpartiet.

Vårt Land

BOKMAGASINET: Lars Saabye Christensen.

KLASSEKAMPEN

Lørdag 14. / Søndag 15. september 2013. Nummer 212. Uke 37. Årgang 45. Løsning: 35 kroner

A-avis

■ Bjørn Vassnes har grunn til å frykte økt byråkrati og detaljstyring i skolen. DEBATT, SIDE 40

Kristin Halvorsen

■ Det kjem til å hende stygge ting her i overgangen frå trepartiregjering til partiregjering. SIGNERT, SIDE 3

Stephen J. Walton

Raudt-leiar Bjørnar Moxnes:

Skrotar gamalt tanke-gods

Mot strømmen

Mens eks-statsråder og avtropende stortingsfolk marsjerer inn i påvirkningsbransjen, går Åps Gunn Karin Gjul til fagbevegelsen. Hun har fått ledersetjing i Fagforbundet.

SIDE 8 OG 9

FRAMLEIS UTE:
Bjørnar Moxnes
på Raudts
valvake på
Parkteatret i
Oslo mandag.
Foto: ANDRE LOVING

RYDDING: Bjørnar Moxnes vil ha ein omfattande ideologisk ryddesjau i Raudt. – Me har programformuleringer som skaper veldig rare bilete i hovudet til folk, seier han.

SIDE 10 OG 11

D2:

Lesarar av glansa magasin forstår også nynorsk

DEN 15. MARS I ÅR steig det opp eit rop om hjelp frå byen mellom dei sju fjell. Bergen trøng flosshattar. Bergen hadde bruk for flosshattar. Bergen var i ferd med å gå tom for flosshattar. Sjølvaste 17. mai-komiteen i Bergen var urolige. Alarmen gikk på sosiale medier. Lokalavisene følgde kjapt opp med saker om hattemanko. Bare så det er sagt, den årlege feiringa i Bergen er nærmast utenkelig utan at 17. mai-komiteen marsjerer gjennom gatene like høg i hatten som dei er høge på seg sjølv. No var krisa nær. Verda rundt verka ikkje å ha tatt inn over seg Bergens spesielle behov. Flosshattar er ikkje lenger i ordinært sal. Flosshattar blir slitne i regn. Flosshattar tilhører fortida, men i Olav Kyrres by lever fortida i beste velgåande. Så, kunne nokon hjelpe?

Til og med
Aftenposten
sine lesarar
toler visst litt
nynorsk – i alle
fall på skjerm

Tips oss!

Fotball | LIVE

Aftenposten Sport

Sprek Ishockey Golf Håndball Sykkel Fridrett Langrenn

Skiskyting Hopp Alpink Skøyter

Har fått mykje ut av å vere på elitelaget

[Twitter](#) [Facebook](#) [Deltak](#)

Hovudmålet til Hilde Fenne (19) er framleis junior-VM. Men det kan bli verdscupdebut allereie denne sesongen.

TIPPE LIGAEN

47 Liker

En person liker dette.

SE IGJEN

Mangfald I

Mangfold II

Nynorsk A-kjendis

Kjendis i særklasse: Kanskje ikkje nynorsk, men heller ikkje standard østnorsk

Språkleg mangfald

- Munnleg: Akseptert og sjølvsagt
- Skriftleg: Betre, men langt att
- Lukta av nynorsk: Skilnad tale og skrift
- Mangfald er ein ressurs – ikkje eit problem

Moderne nynorskundervising: Tre utfordringar

- Haldningar – fordommar – vilje
  - Manglande mengdetrening
  - Lærarkompetanse
-
- Kva seier læreplanen?

• ST.OLAV TOPPIDRETT

- Treårig videregående utdanning med fordypning i egen idrett
- Hver uke tilbyr St.Olav kvalitetsøkter i ni skoletimer
- St.Olavs toppidrettslinje har produsert flere profesjonelle utovere, både på nasjonalt og internasjonalt nivå.
- Tidligere elever er blant andre: Tarik Elyounoussi (Fotball), Jonas Holos (Hockey), Hanna Kristine Bogetveit (RG), Simen Brenne (Fotball)

TALENT: Kalle Wallblom (16) har valgt å flytte fra Strömstad til Sarpsborg for å satse på fotballkarrieren. (Foto: Halvor Andersen)

Svensk fotballsatsing

Kalle Wallblom er den første svenske toppidrettseleven

16-åringen fra Strömstad håper å ta nye karrieresteg ved St.Olav videregående skole.

tene treffer han nå igjen i klasserommet
Vil til Ø8

Foreløpig fikk ikke 1997-modellen plass på Sarpsborg 08s juniorlag. Derfor melder han i disse dager overgang fra modeklubben

– Våre trenere har sett ham mye, og vi er derfor sikre på at han er god nok. Når det gjelder opplegget på skolebenken er det ikke helt spikret enda, men han kommer iallfall til å slippe nynorsk, kan Dahle fortelle.

«... men han kommer i alle fall til å slippe nynorsk...»

Må alle ha nynorsk på skolen?

DUELLEN

Unge politikere vil i dagene før valget duellere om saker vi tror er viktige for våre leser. Dagens duellanter fra Fremskrittspartiets Ungdom og Rød Ungdom skriver om hvorvidt sidemålsundervisning skal være obligatorisk eller valgfri.

Ivar Aasen er evig aktuell blant norske elever. Hva mener du? Bli med i debatten på sid.no. FOTO: NTB SCANPIX

Tristan Dupré (22)

Tora Ask Fossen (20)

Nynorsk tvinges på elevene

En av fem elever kan ikke hovedmålet sitt skikkelig, og vi er derfor sikre på at han er god nok. Når det gjelder opplegget på skolebenken er det ikke helt spikret enda, men han kommer iallfall til å slippe nynorsk, kan Dahle fortelle.

Haukeland sykehus sliter parodier av den temperamentsfulle senterpartilederen, Liv Signe Navarsete, hadde liv i målfomren i lang tid. Tenk på hva vi kunne brukt tiden til uten obligatorisk sidemål.

Bevar nynorsk i skolen

Rød Ungdom er for å opprettholde nynorskundervisningen i skolen. Nynorsk er den andre halvdelen av det norske språket, og bør derfor være en naturlig del av norgsifaget.

på eksamen, for så å glemme alt kort tid etter.

Vil fjerne eksamen
Rød Ungdom jobber derfor for å fjerne eksamsordningen og karakterene fra

«En av fem elever kan ikke hovedmålet sitt skikkelig. Å tvinge disse til å lære sidemål i tillegg, blir som å tvinge folk til å ha avansert matematikk før de kan telle»

Dagens psykiatrispørsmål: Er det sidemålet eller måten sidemålsundervisinga foregår på som er problemet?

Tema: Nynorsk, Politikk, Erna Solberg, sidemål

– Sidemålet gir elevane angst

– Elevane må sleppa den grunnleggjande verbbøyninga, og å bruke tida på å bla i ordbøker. I dag skapar denne læringsforma eit angst- og hatforhold, meiner Erna Solberg.

LNK.no
torsdag 29. august 2013 18.55

Erna Solberg vil fjerne sidemålet, her saman med Jan Tore Sanner og Bent Høie.
Foto: Tomas Moss

Erna Solberg og Høgre vil fjerne både karakter og eksamen i sidemål både i ungdomsskulen og den vidaregående skulen.

Solberg møtte Lysbakken i duell om sidemålet i heimbyen Bergen. Lysbakken er sterkt usamd med Solberg, han meiner skulelevane framleis skal lære to målformer og at ein skal få svar på eiga målform når ein kontaktar det offentlege, skriv [NRK Hordaland](#).

– Dette handlar ikkje om verbbøyning, men nordmenn flest skal kunna bruka språket. Dette er eit åtak på den språklege likestillinga, sa Lysbakken.

Haldningar til nynorsk som sidemål

Utdanningsdirektoratet / TNS Gallup (2006)

- **Tidleg start** → Betre haldningar

Språkrådet / Synovate (2011)

- **Kompetanse** → Betre haldningar

Kunnskapsdepartementet / NOVA (2011)

- Positiv til språket, men liten motivasjon til skriving

Bevisstgjering og metakunnskap

- Særleg viktig for nynorskelevar (og lærarar)
- Likeverdig, men ulikt
- Tematisert mindretalsposisjon
- Kontrastiv undervising

Manglande mengdetrenings

- Gjeld både hovudmål og sidemål
- Lite normalisert/korrekt nynorsk å sjå og høyre

Skrive sjølv!

- Stor tekstproduksjon, men lite normalisert
- Sosiale medium utan raudpenn: ok?
- Rettleiing med nynorskbriller
- Systematisk arbeid med fagskriving: *Nesset*
- Kjelder og døme:
nynorsksenteret.no (tekstbasen), allkunne.no, framtida.no, læreverk (inkl. nettressursar) og andre kvalitetssikra nettsider

I mange fag

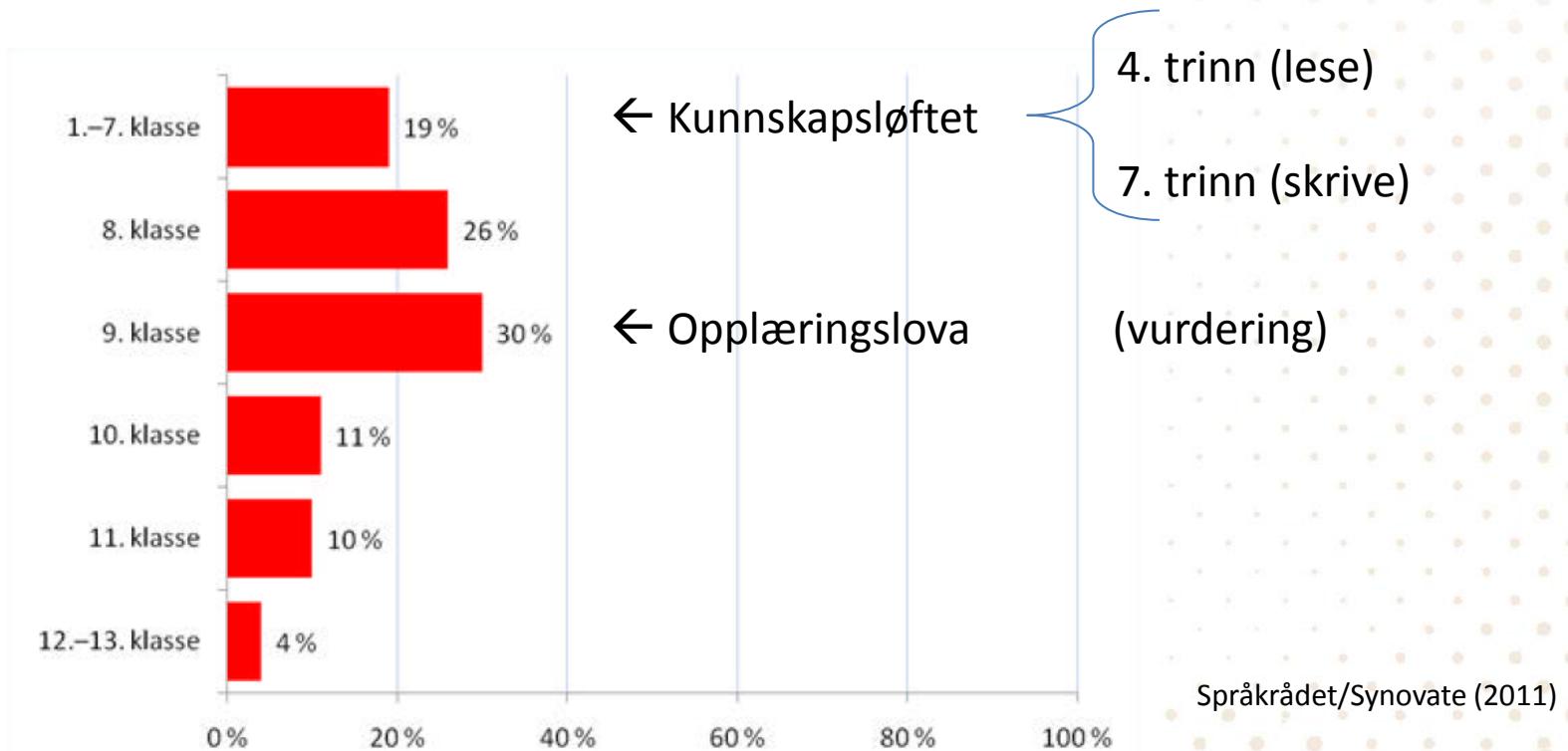
- Ikkje berre i norsktimen
- Bruk nynorsk over alt!
- Tavle, lekseplanar, kompendium, lærebøker, nettsider og andre læringsressursar
- Tidleg start

Kva seier lærarane?

Figur 5.3 På hvilke trinn mener du sidemålsundervisningen bør begynne?

Underutvalg: De som svarer nei på spørsmål om det bør undervises i

bokmål og nynorsk på alle årstrinn. Andel av total: 41 %.

Lærarkompetanse

- Både eigen skrivekompetanse og kompetanse i å undervise i og om nynorsk
- Ca 25 lærarutdanningsinstitusjonar: Grunnutdanning, vidareutdanning, etterutdanning
- Kva skjer? Kva må til?

Læreplanen (1): Formål med faget

- «Det språklige mangfoldet er en ressurs for utviklingen av barns og unges språkkompetanse»
- «...skal få et bevisst forhold til språklig mangfold og lære å lese og skrive både bokmål og nynorsk»
- «Formålet med opplæringen er å styrke elevenes språklige trygghet og identitet, utvikle deres språkforståelse og gi et godt grunnlag for mestring av begge målformene i samfunns- og yrkesliv»

Læreplanen (2): Kompetanse mål

- **1-4 om språk:**
Leike, improvisere, samtale, lese bm+nyn
- **5-7 om bm, nyn og dialekt:**
Beskrive, samanlikne, samtale, lese, eksperimentere med skriving på sidemålet
- **8-10 + vg 1-3 om bm, nyn og dialekt:**
Lese, analysere, samanlikne, skrive i ulike sjangrar, kunnskap om språkdebatt og språkleg variasjon

Oppsummert

- Vis at nynorsk er eit brukspråk, ikkje eit framandspråk
  - i mange fag og mange emne
- Varierte arbeidsmåtar, bruk av nye medium
- ...men også pugg og drill må til!
- God sidemålsopplæring er bra for hovudmålet

Norsk = nynorsk + bokmål

Avmystifisering

Bevisstgjering

Tidleg start

Skrive sjølv

I mange fag

Mengdetrenings

Aller viktigast: Læraren

Torstad ungdomsskole, Asker (2013-2014)

8. trinn – møtet med nynorsk

- Nynorskveka
- Arbeid med lesestrategiar, særleg fagtekster
- Arbeid med teikneseriar på nynorsk
- Lese skjønnlitteratur (klassesett)

9. trinn – nynorsk som bruksspråk

- Nynorskveka
- Avisprosjekt med innslag av nynorske tekster
- Skriving på tvers av fag (RLE, mat og helse, ev. samfunnsfag)
- Skjønnlitterær skriveverkstad med Magnhild Bruheim

10. trinn – å ver(t)a skriftkunnig på nynorsk

- Nynorskveka
- Teaterverkstad Det Norske Teatret
- Dramaveke
- Forfattarbesøk
- Torstad tekst - skrivekonkurransen

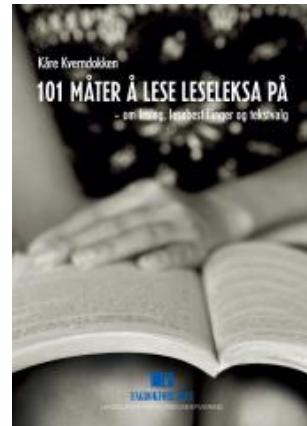
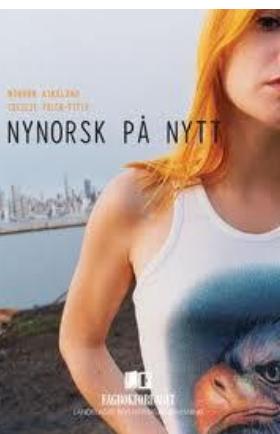
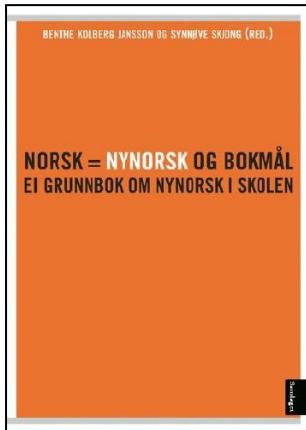
Lærebokprosjekt (Stavanger katedralskole)

<http://vimeo.com/62326572>

Framtida: Nynorsk nettavis
(arena for både lesing og skriving)

www.framtida.no

Litteraturtips og lesestoff

Lesesenteret (2009):
Lesing er... «Nynorsk i bruk»

Skjøng, S. og B. K. Jansson (2011): *Norsk = nynorsk og bokmål : ei grunnbok om nynorsk i skolen*. Samlaget

Askeland, N og C Falck-Ytter (2009): *Nynorsk på nytt*. Fagbokforlaget

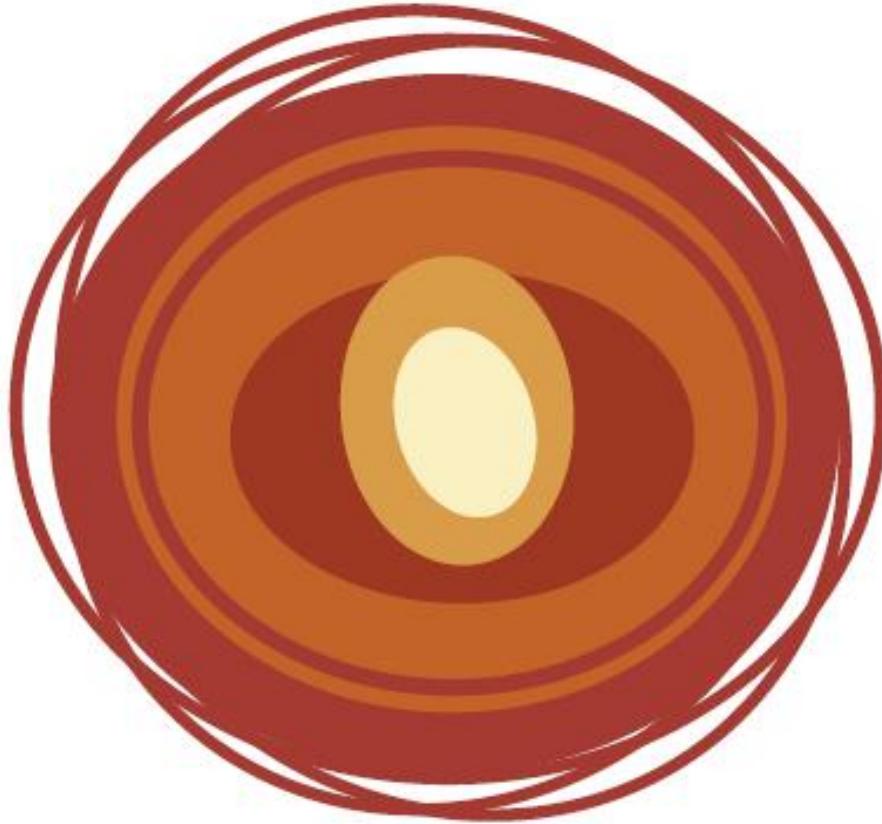
Kverndokken, K. (2012): *101 måter å lese leseleksa på*. Fagbokforlaget

Bladet *Nynorskopplæring*
- Gratisblad frå Nynorsksenteret

Brotmannskvad

www.youtube.com/watch?v=noizzy1q3Jc

www.nynorsksenteret.no

NYNORSKSENTERET
NASJONALT SENTER FOR NYNORSK I OPPLÆRINGA